

До

Г-жа Екатерина Захариева
Заместник министър-председател по
правосъдната реформа и министър на
външните работи на Република България

Г-н Томислав Дончев
Заместник министър-председател отговарящ за
административната реформа

26 август 2017 г.

Относно: Законопроект за изменение и допълнение на Закона за българските лични документи и подобряване на консулските услуги за българските граждани извън страната

Уважаема госпожо Захариева,
Уважаеми господин Дончев,

С писмо от 24 декември 2015г. (в приложение¹) Временните обществени съвети на българите в чужбина (ВОС) отправиха мотивирано предупреждение за рисковете около проекта „Е-консулски услуги“ и промените в ПМС за Тарифа 3 от декември 2015г., както и препоръки за подобряване на консулското обслужване на българските граждани извън страната.

Днес, година и осем месеца по-късно, констатираме, че за съжаление всички изразени тогава опасения се оправдаха. Държавната администрация и близо 1 милион български граждани в чужбина разполагат с един провален проект на стойност 700 000 лева и с нефункциониращи електронни консулски услуги.

Новото правителство показва воля за осъществяване на нови и работещи решения, като ясно е разписало ангажименти в посока подобряване на консулските услуги за българските граждани извън страната и разширяване на партньорството и сътрудничеството с активните организации на български граждани зад граница (Мерки № 32, 37 и 38 от Управленската програма на правителството на Р. България 2017-2021)².

Предлаганите промени в Закона за българските лични документи³ са крачка в правилната посока. ВОС изцяло подкрепя :

- Увеличаването на валидността на паспорта от 5 на 10 години

10-годишен срок на валидност е стандарт в Европа, а и в други държави. Краткият 5-годишен срок на валидност е особено затрудняващ българските граждани, живеещи извън ЕС. Няма логика личните карти да са с 10-годишна валидност, позволяваща свободно пребиваване извън България, в страните в ЕС, а паспортите, задължителни за страни като

¹ <http://globalbulgaria.eu/относно-електронни-консулски-услуги>

² http://www.government.bg/fce/001/0211/files/GP_2017-2021.pdf

³ <http://www.strategy.bg/PublicConsultations/View.aspx?lang=bg-BG&Id=2859>

САЩ, Канада и Австралия, където живеят големи български общности, да са само с 5-годишна валидност. Тенденциите в Европа са за увеличаване срока на валидност на личните документи⁴.

- Въвеждането на възможност за дистанционно подаване на заявления чрез опростена идентификация - сканиран документ за самоличност

Провалът на системата за е-консулски услуги, въведена през декември 2015г., се дължи до голяма степен на изискването за електронен подпис, с какъвто разполагат незначителен брой български граждани извън страната (а и в страната). Изискването за електронен подпис е ненужно, доколкото в този случай на дистанционно подаване, получаването на готовия документ е задължително лично. Това гарантира извършването на необходимата проверка на идентичността на лицето и избягва възможна злоупотреба. Пътуване до съответното дипломатическо и консулство представителство ще се налага само веднъж - при получаване на готовия документ, което е съществено облекчение.

- Възможността за получаване на готовите лични документи чрез куриерска пратка на адреса на лицето, в случай, че заявлението е подадено лично

Тази мярка позволява процедурата по издаване на личен документ да се извърши с еднократно пътуване до съответното дипломатическо или консулско представителство - при подаване на заявлението. Намалването на необходимостта от лично явяване в съответното ДКП ще бъде от огромна полза за българските граждани извън страната, особено в големите по територия държави като САЩ, Канада, Австралия, Франция, Германия, Великобритания, Германия, островни държави като Гърция и т.н.

- Съкращаването на сроковете за издаване на документи извън страната за нормална и бърза процедура

След като от няколко години подадените заявления за издаване на лични документи извън страната се изпращат от ДКП до МВР по цифров път т.е. незабавно и не се налага използването на физическа пратка и изчакване на дипломатическа поща, логично е сроковете да бъдат значително съкратени.

Предложения на ВОС за промяна на срока за влизане в сила на предвидените промени

Въвеждането на новата 10-годишна валидност на паспортите би трябвало да бъде направено възможно най-скоро. **Планираният над двегодишен срок (01.01.2020г.) намираме за неоправдано дълъг.** Изтъкнатият в мотивите аргумент - необходима технологична подготовка, звучи неубедително. В съвременния дигитален свят е непонятно с какво промяна на отпечатваната на паспортната бланка дата на край на валидност изисква двугодишна подготовка в информатизираната система за издаване на лични документи. Същият аргумент важи и за срока за въвеждане на облекчението за дистанционно подаване без е-подпис. **Смятаме, че 01.01.2018г. е по-разумен срок.** Доколкото системата е разработена, технологичното адаптиране може да се извърши предварително, докато тече

⁴ Например Франция, която удължи валидността на личните карти от 10 на 15 години, в т.ч. продължавайки служебно валидността на вече издадените такива, без промяна на отпечатаната дата на валидност на самата карта, само уведомявайки за това удължаване партньорските гранични служби от ЕС и други държави.

приемането на законовите промени, и да се активира с влизането на закона в сила. Това ще позволи и по-добро обслужване на гражданите, доколкото още в началото на следващата година те биха могли да се възползват от промените. Така, с оглед и на срока за доставка на готовия документ (два месеца), да разполагат с валиден документ за следващия летен период на активно пътуване.

Предложения на ВОС за допълнителни законови промени и други мерки

Въпреки че предлаганите законови промени вървят в правилна посока, те са недостатъчни за да постигнат търсения ефект. За да са работещи и ефективни, те трябва да бъдат допълнени :

- Необходими са задължителни промени в чл. 17 ал. 5 т. 2 и чл. 18а, ал 1, т.1, които предвиждат, че неприсъствено подаване на заявление за издаване на български лични документи в т.ч. по електронен път може да се извърши само при условие, че на лицето е издаден български личен документ по заявление, подадено лично до 59 месеца преди датата на подаване на заявление за нов документ и са му свалени биометрични данни също до 59 месеца преди дата на подаване. От една страна, **срокът от 59 месеца прави на практика безсмислено подаване по електронен път на заявление за подновяване на лична карта**, защото тя е с валидност 10 години и няма причина лицето да иска смяна на личната си карта на петата година от нейната валидност. **Абсолютно същият аргумент ще важи и за паспортите**, след като се въведе и за тях 10-годишна валидност. От друга страна, условието за наличие на предварително **лично** подадено заявление изключва възможността за **подаване на две последователни заявления по електронен път**. Т.е. законът императивно предвижда най-малко всяко второ заявление да е подадено лично.

ВОС предлага срокът от 59 месеца в чл. 17 ал. 5 т. 2 и в чл. 18а, ал 1, т.1 да отпадне. Освен изтъкнатите съображения, по този начин ще се даде възможност за подаване на електронно заявление за **подновяване на документ за самоличност с изтекла валидност** (тази възможност следва да се включи в чл. 18а, ал. 2). Напомняме, че десетки хиляди български граждани извън страната са с изтекли документи за самоличност.

В случай, че заявлението е подадено неприсъствено в т.ч. дистанционно електронно, ВОС предлага **биометрията да може да се сменя при получаване на готовия документ**.

- ВОС предлага в новата ал. 7 на чл. 17 да се добави възможността готовите документи да се получават по куриер, не само ако са подадени присъствено в дипломатическо или консулско представителство, но **и ако заявлението е подадено лично при изнесен консулски ден. В закона следва също така да се разпише изрично, че готовите документи могат да се получават не само в ДКП, но и при изнесен консулски ден**. Именно тази последен сценарий на протичане на услугата - подаване на заявление за нов личен документ по електронен път и получаването му при изнесен консулски ден ще доведе до качествен скок в обслужването на българските граждани извън страната и реално облекчение за тях.
- ВОС предлага да се предвиди и възможност за **изцяло неприсъствено подновяване на документите за самоличност** за лицата, притежаващи квалифициран електронен подпис (КЕП), защото идентифицирането по реда на Закона за електронната идентификация има същата правна сила като присъствената идентификация. Тук следва

да се предвиди и механизъм за гарантиране връщането на стария документ след получаване на новия с куриерска доставка, което е задължително законово изискване. Рисковите ситуации трябва да намерят решение в полза на гражданите, а не в полза на администрацията. В крайна сметка, всеки български гражданин би предпочел да върне стария си документ по куриер, вместо физически с пътуване до най-близкото ДКП, ако живее далеч от него.

- ВОС предлага да се създаде възможност за дистанционно подаване на заявление за издаване на **първи личен документ на деца**, което ще е съществено облекчение за родителите. Личното получаване на готовия документ в ДКП или при изнесен консулски ден ще даде необходимите гаранции за избягване на злоупотреби.
- ВОС предлага, предвид действащите сложни и тежки процедури по подновяване на документи за самоличност и цялостното незадоволително състояние на консулските услуги извън страната през последните години, до влизане в сила на предлаганите законови промени, **да не се налагат глоби за изтекли лични документи за лица, живеещи извън градове с ДКП, в разумен срок (напр. до 3 години от изтичането на документа).**
- ВОС предлага да се подготвят и промени в подзаконовите нормативни актове - Правилник за издаване на българските лични документи, както и в Тарифа №3, които да отразят предстоящите законови изменения.
- ВОС предлага да се **ревизират и цените на извършваните услуги по Тарифа №3**, като се намалят тези за лични документи, за да се отчете фактът, че вече няколко години, с въвеждането на съответната техника и съгласно Правилника за издаване на български лични документи, заявленията за издаване на нови лични документи се препращат от ДКП към МВР дематериализирано, по цифров път, респективно не се ангажират от страна на МВНР разходи за физическа пратка (скъпа дипломатическа поща по дипломат-куриер).

Подобна е ситуацията при електронно дистанционно подаване на заявление, при което не се ангажират ресурсите на ДКП, както и при доставка на готовите документи с куриерска фирма до ДКП (съществуваща услуга) или директно до потребителя (нова услуга предвидена в предлаганите промени) - услуги, които той заплаща отделно.

Съгласно Закона за държавните такси, простите такси следва да отразяват само и единствено себестойността на услугата. **Спадането на себестойността на издаването на лични документи чрез въвеждането на дематериализирани електронни услуги и отпадането на някои етапи в процедурата следва да се отрази и върху таксите, които гражданите заплащат.**

- ВОС настоява **приемното време на консулските служби** стриктно да се приведе в синхрон с Наредбата за административното обслужване при предоставяне на услуги в първостепенните и второстепенните разпоредители с бюджет, която изисква приемното време **да не е по-кратко от работното на администрацията.**

Наблюдаваме тенденция работното време на консулските служби, което и досега не е задоволително, да бъде допълнително ограничавано до 2-3 часа дневно, въвеждат се

ВРЕМЕННИ ОБЩЕСТВЕНИ СЪВЕТИ НА БЪЛГАРИТЕ В ЧУЖБИНА

www.globalbulgaria.org

часови пояси за получаване на информация по телефона и посещение на канцелариите, както и ограничения за посещение без предварително записан час.

- ВОС предлага прилагане на **модерни управленски мерки за оценка на ефективността на предоставяните консулски услуги**, като например **централизирано електронно допитване от страна на МВНР** до всеки един гражданин, ползвал услугите на консулските служби в ДКП по света. Консулските администрации отдавна имат практиката да събират е-мейлите на гражданите и въз основа на тях да съставят мейлинг-листи, които ДКП използват да информират по различни поводи българските граждани в извън страната. Този комуникационен канал следва да се използва и за даване на фийдбек от страна на гражданите към институциите. Резултатите от оценките следва да бъдат публично оповестявани на сайта на МВНР на ниво отделна консулска служба.

Друга, макар и по-енергоемка мярка, е инспекторатът на МВНР да извърши цялостна проверка на практиките по държави, в т.ч. и по метода на "тайния клиент", като резултатите също бъдат публично оповестени.

Използваме случая до подновим предишни наши предложения:

- Да се прилага системно отдавна съществуващата възможност за подновяване на лични документи чрез мобилни станции при изнесени консулски дни, **да се увеличи броя на мобилните станции** и да се предвиди в нормативната уредба изискване за **редовно провеждане на изнесени консулски дни по предварителен план-график няколко пъти годишно**. При необходимост (например в държавите с недостатъчен човешки ресурс на място), могат да се предвидят консулски обиколки на страната от командирован от България служител.

Изнесените консулски дни е не само най-удобният и ефективен за българските граждани извън страната подход, особено в големите по територия държави, но е и финансово печеливш за държавата, доколкото при извършване на консулска услуга извън сградата на ДКП, се прилагат 100% надценка на таксите по Тарифа №3. От друга страна, посещенията на консулския служител по места, в тесен контакт с българските общности, е натрупване на ценен професионален опит и би могло да е удачна стъпка в кариерното му развитие. Същевременно, това е и провеждане на конкретна държавна политика "на терен", по поддържане на българското у общностите по места.

- **Упълномощаване на почетните консули да извършват пълен набор от консулски услуги (като заверка на подписи)**, което е предвидено по Виенската конвенция за консулските отношения и е практика в редица държави.

Уважаема госпожа Захариева,
Уважаеми господин Дончев,

Очакваме направените предложения ще бъдат взети предвид, в интерес на българските граждани и на българската държава.

За българските граждани извън страната, консулските услуги са витрината на България и често техният единствен официален контакт с държавата. Отвъд въпроса за административното обслужване и неговото качество, подобряването на консулските услуги е необходимо и за задържането в националната орбита на българските граждани зад граница.

ВРЕМЕННИ ОБЩЕСТВЕНИ СЪВЕТИ НА БЪЛГАРИТЕ В ЧУЖБИНА

www.globalbulgaria.org

Убедени сме, че най-ефективната форма на сътрудничество между институциите, отговарящи за българските граждани извън страната, и самите граждани извън страната, е постоянно действащ представителен централен консултативен съвет с участие на представители на българските граждани в чужбина, излъчени от своите сънародници чрез избори и представители на институциите - Национален съвет, както и на консултативни органи по държави, предвидени в Националната стратегия за българските граждани и историческите български общности зад граница, приета през 2014г⁵.

С уважение

За Временни Обществени съвети на българите в чужбина

Стефан Манов, Франция
Димитър Иванов, Швейцария
Любомир Гаврилов, Франция
Красимир Гаджоков, Канада
Тася Тасова, Австралия

За контакти :

www.globalbulgaria.org

bg.asso@free.fr

Временните обществени съвети на българите в чужбина (ВОС) е гражданска инициатива възникнала през 2009г. като реакция на опитите за ограничаване на активното изборно право на българските граждани извън страната.

ВОС работи за :

- защита на политическите права на българите извън страната, на първо място изборното право.
- създаване на изборни представителни органи на живеещите извън страната - обществени съвети по държави и Национален съвет, които да защитават специфичните интереси на диаспората и носят нейния глас.
- създаване на пълноценен изборен район "чужбина", от който да се избират народни представители както в районите в страната. Те представляват външните българи в националния дебат.
- отпадане на забраната български граждани, които имат и друго гражданство да се кандидатира за народни представители и президент.

Ценностите на ВОС са

- независимост и необвързване с политически организации
- доброволност и безвъзмездна работа в обществена полза
- отговорност

Инициативата се развива през годините като натрупва значителен експертен капацитет в областта на теорията и практика на политическото и институционално представителство на живеещите извън страната, вот зад граница - юридически и организационно-технически аспекти,

⁵ <http://www.strategy.bg/FileHandler.ashx?fileId=5208>

ВРЕМЕННИ ОБЩЕСТВЕНИ СЪВЕТИ НА БЪЛГАРИТЕ В ЧУЖБИНА

www.globalbulgaria.org

избирателни системи, изборни методики, изборна математика, електронен (интернет) вот, организация и работа на изборната администрация, съдебен контрол в изборния процес, гражданско участие в изборния процес, НПО и наблюдатели.

Представители на ВОС са автори на редица публикации в специализирани издания, експертни доклади и становища, медийни изяви. ВОС участват в работата на Гражданския борд за свободни и прозрачни избори към Министерския съвет.

Изборните правила за гласуването в чужбина, залегнали в действащия Изборен кодекс, възпроизвеждат в голяма степен текстове предложени от експертите на ВОС.

Националната стратегия за българските граждани извън страната, приета през 2014, възприема предложенията на ВОС относно институционалното представителство на живеещите извън страната.

Временни обществени съветници работят в Австралия, Бразилия, САЩ, Канада, Франция, Германия, Испания, Гърция, Великобритания, Швейцария.

До

Г-н Бойко Борисов
Министър-Председател на Република България

Копие:

- Г-жа Маргарита Попова
Вицепрезидент на Република България
- Г-жа Меглена Кунева
Заместник министър-председател на Република България
- Г-н Даниел Митов
Министър, Министерство на външните работи на Република България
- Г-н Румен Йончев
Председател, Комисия по политиките за българите в чужбина в Народното събрание
- Г-н Борис Вангелов
Председател, Държавна агенция за българите в чужбина

24 декември 2015 г.

Относно: Електронни консулски услуги за българските граждани извън страната

Уважаеми господин Борисов,

На специална пресконференция на 17 декември 2015 г. Министерство на външните работи оповести резултати по проект „Е-консулски услуги“. Съгласно представената информацияⁱⁱⁱ, в рамките на проекта са развити технически шест електронни административни услуги, свързани основно с издаване на българските лични документи от служителите на българските посолства и консулства.

На пръв поглед тези услуги са замислени да бъдат от полза на първо място на българските граждани, пътуващи зад граница, пребиваващи или живеещи в чужбина. Внимателен преглед на официалната информацияⁱⁱⁱ открива следните недостатъци в концепцията на замислените услуги, които ги обезсмислят, а в определено отношение ги правят дори контрапродуктивни за 1.5 милиона българските граждани по света:

1. От е-консулските услуги няма да мога да се ползват основни целеви групи българи в чужбина:

- Българските граждани **с изтекли документи за самоличност**, защото в е-консулските услуги се предвижда подновяване само на валидни документи. Засегнати са десетки хиляди български граждани в чужбина.
- Децата, навършили 14 години, защото в е-консулските услуги **не се предвижда първоначално издаване на лични документи**. Засегнати са десетки хиляди младежи, и особено тези, които навършват пълнолетие в чужбина и искат да упражнят за пръв път конституционното си право на глас на български избори и референдуми.

2. От е-консулските услуги ще се ползват само една малка група граждани, които

- Притежават квалифициран електронен подпис (КЕП).
- Предварително са им снети биометрични данни.
- Подадат заявление за подновяване на личния документ до 5 години след издаването му (59 месеца). Личната карта обаче е валидна 10 години и едва ли някой ще мисли за смяна на личната си карта на четвъртата година от нейната валидност.

Факт е, че много малко български граждани притежават КЕП (вероятно не повече от един промил от 1.5 милиона постоянно пребиваващи извън страната български граждани). МВНР сочи, че издаването на такъв електронен подпис може да стане чрез нарочно пълномощно от близките в България. Изготвянето на такова пълномощно предполага или физическо посещение на консулското представителство, или на нотариус в България. По този начин масовото притежание на КЕП, респективно опцията за е-консулски услуги с КЕП изглеждат нереалистични.

Дори лицето да подаде дистанционно заявлението за нов личен документ, остава задължението за неговото получаване лично в консулското представителство. Не се предвижда изпращане на готовите документи по куриер на посочен от лицето адрес в чужбина.

Впрочем, сериозен проблем при издаването на лични документи извън страната са сроковете по доставка на готовите документи, често над два-три месеца. И това въпреки двойно завишената цена на документа в сравнение със стойността при издаване в страната. Вместо със събираните допълнителни приходи да предвиди подобряване на функционирането на дипломатическата поща, министерството абдикира от основно свое задължение, за което получава заплащане, и предвижда да се ползват частни куриерски услуги за сметка на гражданина.

В заключение:

- Държавната администрация **предлага услуги, които де факто няма да бъдат ползвани** поради една или няколко от следните причини
 - не отговарят на нуждите на огромната част български граждани по света
 - ще бъдат недостъпни за тях по технически причини
 - ще бъдат неудобни за тях и половинчати.
- Разходите от над 700 000 лева по проекта по Оперативната програма ще се окажат неоправдани.
- Държавната администрация **ще постигне улесняване само и единствено на дейността на служителите** в дипломатическите и консулски представителства (ДКП), но няма да спести време, пари и усилия на българските граждани по света
- Този административен подход е поредната илюстрация на неотчитане на интересите на българските граждани по света от страна на Министерство на вътрешните работи и неговите служители в ДКП. Досега съществуващите и удобни за българските граждани възможности за издаване и подмяна на българските документи за самоличност чрез **закупените мобилни машини за снемане на биометрични данни и изнесени консулски дни се правят**
 - много рядко и само в отделни географски райони (например в страни като Франция не са провеждани изнесени консулски дни от 2009 година насам)
 - в неподходящо време (например, след национални избори и референдуми)

ВРЕМЕННИ ОБЩЕСТВЕНИ СЪВЕТИ НА БЪЛГАРИТЕ В ЧУЖБИНА

www.globalbulgaria.org

Уважаеми господин Борисов,

Предлаганите е-консулски услуги няма да доведат в обозримо бъдеще до решаване на основни проблеми на българските граждани по света. Десетки хиляди от тях са възпрепятствани да упражнят конституционното си право на глас, поради изтекли български документи за самоличност, а стотици хиляди български деца по света раснат без български документ за самоличност.

За да бъдат ефективни, концепциите за електронни или обикновени консулски услуги, се нуждаят от активно включване от страна на Държавната администрация на представители и на представителни органи на българските общности по света, които да изразят интересите, да укажат истинските нужди в качеството си на бъдещи клиенти на тези услуги, както и да предложат работещи технически, законодателни и нормативни решения.

В тази връзка, настояваме

- Предвиденото постановление на МС за промени в Тарифа 3 да бъде отложено.
- Спешно да се сформира работна група с участие на представители на организации на български граждани извън страната, която да изготви работещо предложение за е-консулски услуги (включващи и процедурата по е-регистрация на родените в чужбина деца на български граждани).
- Да се приложи отдавна съществуващата възможност за подновяване на лични документи чрез увеличаване на мобилните станции и вписване в законодателството на изискване за провеждане на редовни изнесени консулски дни по предварителен план-график.
- Упълномощаване на почетните консули да извършват пълен набор от консулски услуги, което е предвидено по Виенската конвенция и е практика в редица държави.

С уважение

За Временни Обществени съвети на българите в чужбина

Стефан Манов, Франция
Любомир Гаврилов, Франция
Борис Танушев, Франция
Димитър Иванов, Швейцария
Димитрина Ланг, Германия
Галя Стоянова, Германия
Ганка Чивчибашиева, Германия
Нина Каменова, Германия
Валерия Кертикова, Гърция
Красимир Гаджоков, Канада
Максим Божилов, Канада
Анита Тарпанова, Испания
Велислава Генадиева, Испания
Илияна Илиева-Дъбова, Испания

ВРЕМЕННИ ОБЩЕСТВЕНИ СЪВЕТИ НА БЪЛГАРИТЕ В ЧУЖБИНА

www.globalbulgaria.org

Нели Олова, Великобритания
Десислав Димитров, Великобритания
Калин Стефанов, Холандия
Тася Тасова, Австралия
Петранка Стаматова, САЩ
Божидар Попов, Бразилия
Зорита Стамболиева, Швейцария
Мария Карвър, Великобритания
Асен Асенов, САЩ
Валентина Стефанова, Сев. Ирландия

За контакти :

www.globalbulgaria.org

bg.asso@free.fr

Временните обществени съвети на българите в чужбина (ВОС) е гражданска инициатива възникнала през 2009г. като реакция на опитите за ограничаване на активното изборно право на българските граждани извън страната.

ВОС работи за :

- защита на политическите права на българите извън страната, на първо място изборното право.
- създаване на изборни представителни органи на живеещите извън страната - обществени съвети по държави и Национален съвет, които да защитават специфичните интереси на диаспората и носят нейния глас.
- създаване на пълноценен изборен район "чужбина", от който да се избират народни представители както в районите в страната. Те представляват външните българи в националния дебат.
- отпадане на забраната български граждани, които имат и друго гражданство да се кандидатира за народни представители и президент.

Ценностите на ВОС са

- независимост и необвързване с политически организации
- доброволност и безвъзмездна работа в обществена полза
- отговорност

Инициативата се развива през годините като натрупва значителен експертен капацитет в областта на теорията и практика на политическото и институционално представителство на живеещите извън страната, вот зад граница - юридически и организационно-технически аспекти, изборни системи, изборни методики, изборна математика, електронен (интернет) вот, организация и работа на изборната администрация, съдебен контрол в изборния процес, гражданско участие в изборния процес, НПО и наблюдатели.

Представители на ВОС са автори на редица публикации в специализирани издания, експертни доклади и становища, медийни изяви. ВОС участват в работата на Гражданския борд за свободни и прозрачни избори към Министерския съвет.

ВРЕМЕННИ ОБЩЕСТВЕНИ СЪВЕТИ НА БЪЛГАРИТЕ В ЧУЖБИНА

www.globalbulgaria.org

Изборните правила за гласуването в чужбина, залегнали в действащия Изборен кодекс, възпроизвеждат в голяма степен текстове предложени от експертите на ВОС.

Националната стратегия за българските граждани извън страната, приета през 2014, възприема предложенията на ВОС относно институционалното представителство на живеещите извън страната.

Временни обществени съветници работят в Австралия, Бразилия, САЩ, Канада, Франция, Германия, Испания, Гърция, Великобритания, Швейцария.

ⁱ <http://www.mfa.bg/bg/events/6/1/4362/index.html>

ⁱⁱ <http://www.eurochicago.com/2015/12/e-konsulski-uslugi/>

ⁱⁱⁱ <http://www.strategy.bg/PublicConsultations/View.aspx?lang=bg-BG&Id=1912>